

28.1.7

8b (מי אמר' כרת כמותה או דילמא אין קבוע כמותה תיקו) 9b → (תנו רבנן פסח בזמנו לשמו כשר שלא לשמו פסול)

1. ואם מן הצאן קרְבָנו לְזֶבַח שְׁלָמִים לה' זָכַר או נִקְבָה תָּמִים יִקְרִיבוּ: ויקרא ג, 1
 2. ואם לא יגאל את השְׂדֵה וְאִם מִכָּר אֶת הַשְּׂדֵה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגָּאֵל עוֹד: ויקרא כז, כ
 3. וְכָל מַעֲשֵׂר בְּקֹר וְצֹאן כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט הַעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַה': ויקרא כז, לב
 4. אֵךְ כָּל חֶרֶם אֲשֶׁר יִחְרַם אִישׁ לַה' מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ מֵאָדָם וּבְהֵמָה וּמִשְׂדֵה אַחֲזָתוֹ לֹא יִמָּכַר וְלֹא יִגָּאֵל כָּל חֶרֶם קֹדֶשׁ קְדָשִׁים הוּא לַה': ויקרא כז, כח
 5. לֹא יִחְלִיפוּ וְלֹא יִמִּיר אֹתוֹ טוֹב בְּרָע או רַע בְּטוֹב וְאִם הִמִּיר יִמִּיר בְּהֵמָה בְּהֵמָה וְהִיָּה הוּא וְתִמְנֹתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ: ויקרא כז, י
 6. אִם קֶשֶׁב הוּא מִקְרִיב אֶת קְרָבָנוּ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי ה': ויקרא ג, ז
 7. וְאִם עֵז קְרָבָנוּ וְהִקְרִיבוּ לִפְנֵי ה': ויקרא ג, יב
 8. וְזָבַחַת פֶּסַח לַה' אֶלְהֵיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם: דברים טז, ב
 9. דָּבַר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הַחֲטָאֹת בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁחַט הָעֹלָה תִשְׁחַט הַחֲטָאֹת לִפְנֵי ה' קֹדֶשׁ קְדָשִׁים הוּא: ויקרא ו, יח
 10. זֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקְּרִיב אֹתָהּ בְּנֵי אֶהֱרֹן לִפְנֵי ה' אֶל פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ו, ז
 11. וְסִמֵּךְ אֶת יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחֲטָאֹת וְשָׁחַט אֹתָהּ לַחֲטָאֹת בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הָעֹלָה: ויקרא ד, לג

I פסח שלא לשמו regarding ברייתא

a valid – לשמו; invalid – שלא לשמו (valid – לשמו; invalid – לשמו)

b (שלמים) valid – שלא לשמו; invalid – לשמו: (any other time) שלא בזמנו

i Source (for פסח) קרבן that comes from the flock – v. 1, the referent is אבוה דשמואל (פסח שלא בזמנו שלא לשמו)

1 Question: perhaps this is only if he did לשם אשם, שחיטה לשם שלמים, not לשם אשם (e.g.)?

(a) Answer: קרבן לזבח (v. 1) extends to intent of any קרבן

2 Question: perhaps if he does שחיטה לשם שלמים, it should take on that status (and not לשם אשם)?

(a) Answer: had it said זבח לשלמים, that would be correct, but לשלמים זבח means "any זבח → לשלמים"

3 Question: why not read phrase as (שלמים) ופרט (לזבח) → only לשלמים

(a) Answer: לה' is a second כלל

(b) Challenge (ר' יעקב מנהר פקוד): כלל 2nd is more expansive than כלל 1st (זביחה – only)

(i) Answer: this follows the ר"י תנא דבי ר"י who allows these non-matched כללים:

4 Therefore: פסח שלא לשמו and is still valid – כלל ופרט וכלל → any קרבן which is offered לשמו

(a) Challenge: חטאת ואשם is (שלמים) פרט; נידר ונידב → this would exclude חטאת ואשם

(i) Answer: חטאת ואשם is not judged as כלל ופרט וכלל, but as רבוי, to extend to (intent for) all קרבנות

(ii) Challenge: then why not have it follow intent; if he intended אשם → אשם?

(b) Answer (ר' אבין): we move "קדשים" קדשים to become other "קדשים" קדשים, but not to נאכלין קדשים שאינן נאכלין

(i) Block: חטאת ואשם are eaten

(c) Rather: we don't move הנאכלין קדשים by all to those that are eaten only by הנינים

(d) Alternate (ר' יוסי בר אבין): we don't move "קדק"ל to "קדק"ל, but to other "קדק"ל

(i) Challenge: if he intended בהמה מעשר, let it be that, thus introducing the לאו in v. 2

a. Answer: v. 3 stipulates that only the "tenth to pass" can be מעשר בהמה

2. Challenge: if he intended בכור, let it be that, obviating need for נסכים, but giving it to הנינים

a. Answer: עברה::עברה via מעשר בהמה::בכור

3. Challenge: if he intended תמורה, let it be that, thus introducing the לאו in v. 4

a. Answer: v. 5 indicates that the only way to create a תמורה is through המרה

4. Challenge: if he intended תודה, let it be a תודה – necessitating the 40 לחמי תודה

a. Block: since פסח itself doesn't require לחם, how could it's "remainder" require that?

i. Challenge: say the same for שלמים – there we require נסכים

b. Rather: מותר תודה has no לחם; how could פסח that became מותר תודה require לחם?

ii Challenge (בריה דר' הלל): perhaps v. 1 refers to מותר אשם, not מותר פסח?

1 Answer (רבא): מן הצאן קרבן → אשם (עז וכבש) צאן קרבן which could come from any קרבן

(a) Challenge: usually מן is a limiter (only some of X); here it is being used to expand (all of X)

(b) Defense (מני): here, too, a 2-year old and a female are excluded (invalid for שלמים)

iii Challenge (חנא בגדחאה): v. 1 can't be about מותר פסח (v. 6) and אשם עז (v. 7) are unneeded

1 Answer: each is needed for its own דרשה –

(a) כבש: to extend rule of burning fatty tail to פסח

(b) אשם כבש: to extend rules of שלמים (נסכים etc.) to a "lapsed" פסח and שלמים that come with פסח (חגיגת יד)

(c) אשם עז: serves as break, to teach that tail of goat is not brought up on מזבח

- iv *Challenge*: we already learned מותר פסח שלמים from v. 1, and from ר"נ's interpretation of v. 8:
 1 *פסח צאן ובקר*: but the פסח cannot come from the herd → refers to פסח מותר
- v *Answer*: all 3 are needed:
 1 *Most obvious auto-transfer to שלמים*: if the animal's age lapsed and פסח is past
 2 *Less obvious*: if פסח is past but the animal is still a yearling (א"ס use for פסח שני)
 3 *Least obvious*: if the animal is of age and פסח has not yet past (א"ס its still fully fit for פסח)
- II רב's quote from מבוג
- a *Version1*: if a חטאת was slaughtered נחשון לשם חטאת (we assume – the dedicatory חטאת in ז במדבר – valid)
 i *Source*: v. 9 – loops all חטאות together
 ii *Challenge*: רב repeated this version; ר' משרשיא challenged him from ר"ש's ruling about מנחות:
 1 All מנחות that are נקמץ שלא לשמן are valid and count for בעלים, unlike זבחים
 (a) *Reason*: unlike זבחים, the method of baking supplies the לשמה (type),
 (b) *Whereas*: שחיטה, קבלה and זריקה are done the same way for all זבחים
 (i) *Inference*: only because they are baked differently does the intent not affect
 (ii) *However*: if that weren't the case, we would invalidate, in spite of v. 10 – זאת תורת המנחה
 1. *And*: based on מבוג's דרשה, all מנחות should be in one grouping
- b *Version2*: if someone slaughtered a חטאת in order for נחשון to achieve כפרה – valid
 i *Reason*: no כפרה for the dead
 1 *Question*: why not just use "מת"; why mention נחשון?
 2 *Answer*: to imply that if he brought it on behalf of a modern-day נחשון – i.e. חטאת מצורע or חטאת נזיר (not for sins) – would be invalid (considered חטאת מחוייבי חטאת)
 (a) *Challenge*: these aren't really חטאות in that sense (should be valid)
- c *Version3*: if a חטאת was slaughtered on behalf of someone who is חייב חטאת like נחשון (i.e. מצורע, נזיר) – valid
 i *Reason*: this is essentially an עולה
- d *Alternate version3*: a חטאת slaughtered נחשון לשם חטאת is invalid
 i *Reason*: this is an עולה (חטאת לשם עולה - פטולה)
 ii *Question*: why not just use חטאת מצורע/נזיר?
 1 *Answer*: he wanted to use the first חטאת in history (post מילואים)
- e רב's own extension: if a חטאת חלב was slaughtered for חטאת דם or חטאת ע"ז – valid
 i *But*: חטאת חלב slaughtered for חטאת מצורע/נזיר invalid – these are עולות
- f *Follow-up question (רבא)*: if he slaughtered חטאת חלב for the purpose of טומאת מקדש – valid?
 i *Lemma1*: both sins are כרת, considered equal (valid)
 ii *Lemma2*: חלב carries liability for טומאת מקדש, חטאת קבועה carries liability for עולה יורד – (invalid)
 iii *Note*: רב learned that ר' אחא בריה דרבא invalidated all of these (including חטאת דם לשם חטאת חלב) per v. 11
 1 *Question (ר' אחא בריה דרבא)*: how does he understand/read רבא's question (above)
 2 *Answer*: he read it as a question about בעלים:
 (a) *Granted*: a חטאת חלב slaughtered for someone who is liable for חטאת דם/ע"ז – invalid (חברו דומיא דידיה)
 (i) *But*: if it was slaughtered for חטאת מצורע/נזיר – valid (not in the same league of liability)
 (ii) *Then his question*: if it was slaughtered for someone who is liable for טומאת מקדש:
 1. *Lemma1*: both are כרת → invalid
 2. *Lemma2*: חלב is "חטאת" and טומאת מקדש is עולה ויורד → valid – תיקון